

KPMG Private Enterprise Global Family Business Tax Monitor: Variații mari în impozitarea transferurilor afacerilor de familie

Variațiile fiscale importante în 57 de jurisdicții, inclusiv România, de ordinul milioane de euro, în cazul transferului afacerilor de familie între generații înseamnă pentru multe afaceri de familie ca existența și dezvoltarea business-ului pe termen lung depind de o buna planificare a transmiterii activelor comerciale sau chiar a averii familiei de la o generație la alta.

Aceasta este concluzia celui mai recent studiu *KPMG Private Enterprise Global Family Business Tax Monitor* realizat în 57 de țări. Raportul releva importanța monitorizării sistemului fiscal și evoluției acestuia de către afacerile de familie cu prezență în mai multe jurisdicții, astfel încât să poată diminua potențialele efecte negative. România, dar și alte țări, ca de exemplu Polonia, Slovacia, Elveția, Noua Zeelandă și Australia, nu impozitează transferul între generații, încurajând, astfel, continuarea afacerii și reinvestirea fondurilor pentru susținerea și dezvoltarea afacerilor.

Cu tot mai multe afaceri de familie dispersate geografic, diferențele fiscale între jurisdicții în cazul transferurilor pe parcursul vieții (prin donație) și/sau la decesul proprietarului (prin moștenire) pot genera implicații la nivelul planurilor de succesiune și pot necesita planificare fiscală. Ediția 2023 a Global Family Business Tax Monitor evidențiază, printre altele, discrepanțele mari în materie de tratament fiscal și reflectă provocările cu care se confruntă afacerile de familie.

Studiul arată ca, la nivel global, Coreea de Sud, Franța, SUA și Regatul Unit impun cele mai mari cote de impozitare pentru transferul prin moștenire al unei afaceri de familie evaluate la 10 milioane EUR, înainte de aplicarea unor scutiri sau deduceri fiscale.

Chiar și după aplicarea unor scutiri sau deduceri fiscale, Africa de Sud își păstrează un loc fruntaș din punct de vedere al sarcinii fiscale în cazul moștenirilor evaluate la 10 milioane EUR, urmată de Canada și Japonia. Pentru moștenirea afacerilor de familie evaluate la mai mult de 100 de milioane de euro, cea mai scumpă jurisdicție din punct de vedere fiscal este Coreea de Sud, iar, după aplicarea unor scutiri sau deduceri fiscale, Africa de Sud și SUA ocupă locul al doilea și al treilea.

Pentru transferul realizat pe parcursul vieții (donație) a unei afaceri de familie evaluată la 10 milioane de euro, Venezuela are cel mai ridicat nivel de taxare la nivel global (înainte de aplicarea unor scutiri sau deduceri fiscale), urmată de Spania, Coreea de Sud și Franța. După aplicarea unor scutiri sau a unor deduceri fiscale însă, locurile doi și trei sunt disputate de Africa de Sud și Japonia. Situația este similară și în cazul întreprinderilor de familie evaluate la 100 de milioane EUR înainte și după aplicarea unor scutiri sau deduceri fiscale.

”În general, teoria economica spune ca neimpozitarea sau impozitarea cu o cota redusa poate fi o metoda de atragere și retenție a antreprenorilor și de creare, adaugare a valorii la nivel local. Pentru ca sarcinile fiscale mai mici ar putea încuraja afacerile de familie sa își continue activitatea, sa se dezvolte și sa reinvesteasca profitul în generarea de inovație, de noi locuri de munca și atragerea de talente. De aceea, locul în care alegi sa îți dezvolti afacerile conteaza foarte mult și nu doar din perspectiva fiscala, ci și din perspectiva cadrului juridic”, declara **René Schöb**, *Partener, Head of Tax & Legal, KPMG în România*.

”În România, transferul afacerilor (al acțiunilor) prin moștenire ori donație nu este considerat venit impozabil atunci când este realizat catre membri din noua generație a familiei. Chiar daca legislația fiscala din România legata de transferul afacerii este favorabila, acest lucru nu este suficient pentru o planificare fiscala sustenabila. Un eventual transfer al afacerii de familie trebuie sa ia în considerare și legislația altor jurisdicții în care se desfășoara poate o parte a activității economice, sau mai ales trebuie sa țina cont și de situația fiscala a beneficiarilor – i.e. în cazul unor membri de familie care nu locuiesc în România și care sunt rezidenți fiscal ai unui alt stat”, explica **Daniel Jinga**, *Associate Director, Consultanța Fiscala, KPMG în România*.

Raportul a fost o sursa de referință pentru planificarea fiscala a afacerilor de familie timp de aproape un deceniu, oferind termeni de comparație pentru nivelul obligațiilor fiscale între jurisdicții pentru transferul afacerilor de familie pe parcursul vieții proprietarilor, inclusiv prin retragere, sau prin moștenire.

Studiul KPMG arata ca sunt implementate modificari fiscale în multe jurisdicții în privința transferurilor de afaceri. În Belgia, jurisprudența fiscala recenta a stabilit ca anumite activități din spectrul imobiliar, care depășesc zona simplei administrari a bunurilor, pot fi considerate „activitate economica”, aceasta fiind una dintre condițiile de baza pentru aplicarea unui tratament fiscal favorabil. În Țările de Jos, politica fiscala a guvernului pentru anul 2023 vizeaza și reevaluarea schemei de succesiune a afacerilor pentru a exclude imobilele închiriate, ceea ce va însemna aplicarea unei cote de impozitare standard în cazul acestor tipuri de imobile. De asemenea, este dezbatuta și reducerea procentului de 83% pentru scutirea pe donații și moșteniri, ceea ce ar putea genera majorarea impozitului datorat în momentul transferului catre generația urmatoare. Rezultatul acestui proces va fi inclus, probabil, în masurile adoptate pentru anul 2024.

În Japonia, exista o propunere recenta de revizuire a sistemului actual de impozitare a succesiunii pentru a integra mai bine taxele pe moștenire, cadouri și donații. În plus, propunerea include și ajustarea cuantumului deducerilor aplicabile în cazul transferului afacerilor de familie.

”România ofera condiții favorabile și oarecum stabile în cazul transferului afacerilor de familie prin donație și/sau moștenire. Cu toate acestea, la nivel internațional, subiectul este în curs de revizuire. De exemplu, într-un studiu prezentat în iulie anul trecut, Comisia Europeana a recomandat statelor membre sa revizuiasca cadrul fiscal aplicabil moștenirilor și donațiilor. În consecința, întreprinderile de familie trebuie sa urmareasca îndeaproape evoluțiile legislative din toate jurisdicțiile în care își desfășoara activitatea sau în care locuiesc beneficiarii acestor afaceri de familie”, conchide **René Schöb**.